

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯ „СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ”

/приет с решение на Комисия „Съдебна администрация” на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 14 от 26.04.2017 г./

1. Информация за извършените дейности от комисия „Съдебна администрация” от началото на 2016 г. до настоящия момент.

До влизане в сила на измененията в Закона за съдебната власт през м. април 2016 г. в правомощията на ВСС бе да определя броя на съдебните служители съобразно степента на натовареност – по предложение на или след съгласуване с административните ръководители на органите на съдебната власт, а за органите включени в структурата на прокуратурата на Република България – и с главния прокурор, като може да разкрива нови и да съкращава длъжности. Това свое правомощие ВСС осъществяваше с подкрепата на своя помощен орган – комисия „Съдебна администрация” (КСА). Именно чрез дейността на КСА, ВСС търсеше нови подходи в оптимизирането на съдебната администрация, неразделна част от съдебната реформа в цялост.

През 2016 г. КСА е провела 38 редовни заседания на които е разгледала 347 уведомления за назначавания и преназначавания на съдебни служители, 353 уведомления за прекратяване на трудови правоотношения със съдебни служители, 101 искания за увеличаване на щатни бройки и 14 предложения за намаляване на щатни бройки, както и е обсъдила 103 становища на административни ръководители във връзка с решение на КСА за намаляване на щатната численост, увеличавания, преназначаване и трансформации и други решения на комисията.

И през 2016 г. комисията е насърчавала и указвала на административните ръководители да извършват трансформация на длъжности в рамките на бюджетната сметка, с оглед оптимално използване на наличните кадри. В тази връзка през годината са постъпили 30 искания за трансформации и 18 уведомления за такива.

В изпълнение на своите правомощия, КСА е предложила на ВСС решения по конкретни предложения от административни ръководители на органи на съдебната власт.

Същевременно работата на комисията не се ограничавала единствено на тази плоскост. Анализирайки тенденциите в управлението на съдебната система, но и международните документи и съдържащите се в тях препоръки, КСА формира принципи предложения, свързани с регулиране на кадровата политика на ВСС по отношение на съдебната администрация. Водещата цел винаги е била да се следва политика за обезпечаване на администрацията, която да отговаря на високи стандарти в работата, пряко свързана с подпомагане дейността на магистратите.

Един от способите тази цел да се реализира е чрез усъвършенстване на критериите за определяне броя на съдебните служители в органите на съдебната власт.

Ето защо в края на 2015 г. комисията организира провеждането на работна среща с председателите на съдилищата от всички нива на органите на съдебната власт на която бяха обсъдени и дискутирани въпроси засягащи съдебната администрация.

В резултат на проведената среща, с решение по протокол №2 от 20.01.2016 г., КСА е приела **Доклад за резултатите от проведената работна среща** с председатели на съдилища за обсъждане, разработка и приемане на критерии за оптимизиране на щатната численост на съдебните служители.

Докладът е одобрен с решение на ВСС по протокол №7 от 04.02.2016 г., като със същото решение ВСС е приел 16 (шестнадесет) мерки за оптимизиране на щатната численост на съдебните служители в органите на съдебната власт.

На 30.03.2016 г. на заседание на КСА е разгледан, обсъден и приет **Доклад относно принципните насоки за структурата на администрацията** в органите на съдебната власт. Докладът е приет в изпълнение на решение на Висшия съдебен съвет по протокол № 7 от 04.02.2016 г. относно приети мерки за оптимизация на администрацията в органите на съдебна власт.

С промените в ЗСВ правомощията на ВСС, свързани с определянето броя на съдебните служители съобразно степента на натовареност, по съответния ред, бяха предоставени на съдийската и прокурорската колегия на ВСС (чл. 30, ал. 5, т. 8 от ЗСВ).

За подпомагане на дейността ѝ, Съдийската колегия на ВСС създава постоянно действаща комисия „Съдебна администрация” и бе избран нейния състав.

В обхвата на нейната компетентността влизат дейности като:

- постоянен мониторинг върху щатната численост на съдебната администрация в съответната система от органи на съдебната власт, с оглед осигуряване на равномерна натовареност;
- предложения при определяне броя на съдебните служители в съответната система от органи на съдебната власт съобразно утвърдени критерии по предложения на или след съгласуване с административните ръководители и в рамките на утвърдения бюджет;
- разработване и предлагане за утвърждаване критерии за определяне броя на съдебните служители в съответната система от органи на съдебната власт;
- организира разработването на Класификатор на длъжностите на съответните органи на съдебната власт, в който се определят наименованията на длъжностите, минималната образователна степен и други изисквания за съответната длъжност, възнаграждението за длъжността, ранг за длъжността и възнаграждение за ранг;
- изготвя методически указания за работата на съдебната администрация в съответната система от органи на съдебната власт;

Една от заложените мерки в доклада (приет с решение на ВСС по протокол № 2 от 20.01.2016 г.) от проведената среща на административните ръководители в края на 2015 г. е промяна в Класификатора на длъжностите в администрацията, за която да се създаде Работна група.

На 20.01.2016 г. Националното сдружение на съдебните служители (НССС) е представило проект на актуализиран Класификатор на длъжностите в администрацията на ОСВ, заедно със становище и указания.

На 26.01.2016 г. е проведено заседание на работната група за актуализиране на Класификатора на длъжностите в администрацията, на което е определен състав на

оперативна работна група, която да разработи съответните правила към Класификатора и да уточни длъжностите. В състава ѝ са включени представители както от ВСС, така и от АГП, ВКС, ИВСС, НИП и НССС. На 16.02.2016 г. е представен от главните секретари на ВКС, АГП и ВАС проект на Класификатор на длъжностите в администрацията, придружен с проект на Указания към него.

При разработването на Класификатора са проведени поредица от заседания на Работната група за актуализиране на Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата, определена с решение на Съдийската колегия по протокол № 9/21.06.2016 г.

На заседание на комисията, проведено на 30.11.2017 г., по протокол № 36 е взето решение, с което на основание чл. 341, ал. 1 от ЗСВ е приет проект на Класификатор на длъжностите в администрацията на съдилищата и Правила за прилагането му, като решението е изпратено на Съдийската колегия.

Със свое решение по протокол № 27/06.12.2016 г. Съдийската колегия е приела Класификатора и Правилата за неговото прилагане, считано от 01.12.2016 г.

Целта на Правилата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата е създаването на ясен регламент за организационната структурата, както и описание на функциите и характера на дейностите на съдебната администрация, с оглед повишаване на нейната ефективност и ефикасност.

Приемането на ясни и конкретни Правила позволява оптимизиране на процесите свързани с администрирането на съдебната дейност, както и извеждане на критериите за увеличаване числеността на администрацията, поставени в зависимост от натовареността на органа и спецификите на задачите, които той изпълнява. Правилата регламентират наименованието и разпределението на длъжностите според техните функции и характер, разпределението на видовете длъжности по групи, минималната образователна степен и минималния трудов стаж и/или професионален опит за заемане на длъжността, ранг, диапазон на възнагражденията. Важен акцент в Правилата представлява разпределението на администрациите по групи, като по този начин се цели разграничаване на администрациите с изключително висока численост, каквито са Софийски районен съд, Софийски градски съд, Административен съд София-град и изобщо такива с численост над 100 души, предвид особеностите в организацията и дейностите им, с администрациите в малките съдилища, имащи малочислен състав и организационна структура не предполагаща особена сложност.

За привеждане в действие на новия Класификатор и Правилата към него, в срок до 15.12.2016 г. административните ръководители на съдилищата са били задължени да изпратят на електронна справка действащите щатни разписания, съществуващи към 01.12.2016 г.

Друг съществен аспект в дейността на КСА е оптимизацията на щатната численост на съдебната администрация в органите на съдебната власт, с оглед осигуряване на равномерна натовареност. Целогодишно, в рамките на всяко свое заседание, КСА след задълбочена преценка е взимала обосновани и мотивирани решения за намаляване или увеличаване на щатната численост.

Като част от тази дейност, комисията със свое решение по протокол № 22 от 06.07.2016 г., е възложила изготвянето на Анализ на свободните щатни бройки за съдебни служители в съдилищата за които не е обявен конкурс.

Въз основа на изготвения анализ (*Приложение № 1*) към 30.06.2016 г. с решение на КСА по протокол № 23 от 13.07.2016 г. са предложени за съкращаване общо 15 щатни бройки в следните съдилища: Районен съд - Ихтиман, Районен съд - Белоградчик, Окръжен съд - Монтана, Апелативен съд - Пловдив, Районен съд -

Асеновград, Окръжен съд - Хасково, Районен съд - Хасково, Районен съд - Плевен, Окръжен съд - Добрич, Районен съд - Шумен, Окръжен съд - Бургас, Окръжен съд - Ямбол. Изискани са становища от административните ръководители на посочените органи на съдебна власт и след обсъждане на изложените в тях аргументи, са съкратени 7 щатни бройки, считано от 20.07.2016 г.

С решение на комисията по протокол № 27 от 28.09.2016 г. е изискана информация от председателите на съдилища да представят информация за всички свободни длъжности към момента, незаети на постоянен трудов договор. Кои служители са назначени на срочен трудов договор, обявени ли са конкурси и на какъв етап са те, ако са обявени. Комисията е обобщила получената информация от председателите на съдилищата за свободните щатни бройки. В тази връзка е разгледано писмо от Министерство на правосъдието относно предложение на председателя на Софийски районен съд за увеличаване възнагражденията на съдебните служители в съда.

Във връзка с това писмо, комисията е изследвала детайлно движението на щатовете в Софийски районен съд и е направила снимка на действително съществуващата ситуация. Констатирано е, че за обезпечаване нормалната работа на съдебните служители в Софийски районен съд, за периода 01.01.2013 г. – 31.10.2016 г., комисия „Съдебна администрация“ е увеличила щатната численост на съда общо със 121 щ. бр. за съдебни служители. Съобразно изпратената към този момент информация за свободните щатни бройки в Софийски районен съд и за назначените на срочен трудов договор към 05.10.2016 г. - вакантни са 32 щатни бройки, а назначените служители до провеждане на конкурс по смисъла на чл. 68, ал. 1, т. 4 от Кодекса на труда - са 115 щ.бр.

Прието е, че увеличаването възнагражденията на съдебните служители следва да е съобразено и диферинцирано съобразно работната натовареност на служителите в Софийски районен съд. Изведените констатации отново са потвърдили необходимостта от извършване на функционален анализ на дейността на администрацията на Софийски районен съд.

Решението на КСА за възлагане на функционален анализ на председателя на СРС има за цел регулиране на текучеството на съдебни служители и установяване на нормална и равномерна натовареност.

За всички обявени конкурси, както и извършени назначавания на съдебни конкурси въз основа на решения на КСА, комисията е била уведомявана от съответните административни ръководители. Аналогична информация е изпращана и в случаите на прекратени трудови правоотношения със съдебни служители и попълване на щата. Също така, единствено със съгласието на комисията в отделни съдилища са ангажирани външни услуги по конкретни поводи при липсата на наличен административен капацитет.

Същевременно ВСС е указвал на административните ръководители в органите на съдебната власт да не извършват трансформация на съдебни служители от по-ниско платена длъжност на по-високо платена такава, без съгласуване със Съдийската колегия на ВСС. Това решение е съгласувано с Комисия „Бюджет и финанси“, с оглед финансовата дисциплина при разходване на ограничения бюджет.

В тази връзка на 05.10.2016 г. на заседание на КСА е разгледан Доклад за проведен функционален анализ на администрацията на Софийски градски съд. Въз основа на този доклад, административния ръководител на СГС е направил предложение за трансформиране на 13 щатни бройки и преназначаване на съдебни служители. Комисията е изразила положително становище, като е изпратила решението си на дирекция „Финанси и бюджет“ за становище относно финансовата обезпеченост.

КСА е счела, че извършения функционален анализ на администрацията на СГС, с констатациите и препоръките, дадени за структурата на администрацията, са изключително полезни и водят до оптимизация и подобряване на нейната работа, поради което с решение по протокол № 31 от 26.10.2017 г., е предложено на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет да препоръча и на председателя на Софийски районен съд да извърши функционален анализ на администрацията на СРС.

С оглед отчетност и проследимост, дейността на комисията, насочена към оптимизация на съдебната администрация, се отразява перманентно в подробен Регистър на кадровите промени в броя на съдебните служители в органите на съдебната власт. Регистърът поддържа актуална база данни както на самата кадрова промяна (увеличаване или намаляване), така и на отхвърлените и отложени искания за увеличаване на щатни бройки, пояснение за самата длъжност и считано от коя дата е съответната промяна.

Видно от него е, че от началото на 2016 г. до 31.12.2016 г. щатната численост в съдилищата е намалена със 7,5 щатни бройки (намаляване - 68 бройки, увеличаване – 60,5 бройки). Изводът, който се налага от тази статистика е от особена важност, тъй като той отразява една нова насока в управлението на съдебната администрация. В резултат на гъвкава и задълбочена кадрова политика на КСА е овладяна очерталата се в последните години тенденция за увеличаване на щата на съдебните служители, като кадровата и политика е била водена от принципа за намиране на този баланс между минимума и максимума служители, който да осигурява ефективност в работата на съдебната администрация.